

Teisipäev, 12. juuni 2018

P8_TA(2018)0247

Hariduse ajakohastamine ELis

Euroopa Parlamendi 12. juuni 2018. aasta resolutsioon hariduse ajakohastamise kohta ELis (2017/2224(INI))

(2020/C 28/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 20. septembri 2011. aasta teatist „Majanduskasvu ja tööhõive toetamine – Euroopa kõrgharidussüsteemide ajakohastamise tegevuskava“ (COM(2011)0567),
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 14 osutatud õigust haridusele,
- võttes arvesse nõukogu 20. mai 2014. aasta järeldusi tõhusa õpetajahariduse kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklit 2,
- võttes arvesse nõukogu 20. mai 2014. aasta järeldusi, milles käsitletakse kvaliteedi tagamist hariduse ja koolituse toetamiseks ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusi mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse nõukogu 18. ja 19. mai 2015. aasta järeldusi alushariduse ja põhihariduse rolli kohta loovuse, innovatsiooni ja digipädevuse edendamisel ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni 10. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa uus oskuste tegevuskava. Koostöö inimkapitali tugevdamiseks ning töõesobivuse ja konkurentsivõime suurendamiseks“ (COM(2016)0381) ja Euroopa Parlamendi 14. septembri 2017. aasta resolutsiooni Euroopa uue oskuste tegevuskava kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni protokolli artiklit 2, milles käsitletakse õigust haridusele,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu resolutsiooni 1904 (2012) õiguse kohta vabalt haridust valida,
- võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 2015. aasta ühisaruannet hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku (HK 2020) rakendamise kohta „Hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö uued prioriteedid“ ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1288/2013, millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse 17. märtsi 2015. aasta Pariisi deklaratsiooni kodanikuaktiivsuse ning vabaduse, sallivuse ja mittediskrimineerimise ühiste väärtuste edendamise kohta hariduse kaudu,

⁽¹⁾ ELT C 183, 14.6.2014, lk 22.

⁽²⁾ ELT C 183, 14.6.2014, lk 30.

⁽³⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT C 172, 27.5.2015, lk 17.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0360.

⁽⁶⁾ ELT C 417, 15.12.2015, lk 25.

⁽⁷⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 50.

Teisipäev, 12. juuni 2018

- võttes arvesse oma 28. aprilli 2015. aasta resolutsiooni Bologna protsessi rakendamise järelemeetmete kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse komisjoni talituste 10. juuni 2016. aasta töödokumenti „Euroopa uus oskuste tegevuskava. Koostöö inimkapitali tugevdamiseks ning tööesobivuse ja konkurentsivõime suurendamiseks“ (SWD(2016)0195),
- võttes arvesse oma 2. veebruari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1288/2013 (millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ) rakendamise kohta ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2016. aasta soovitus „Oskuste täiendamise meetmed: uued võimalused täiskasvanutele“ ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse komisjoni 7. detsembri 2016. aasta teatist „Hariduse täiustamine ja moderniseerimine“ (COM(2016)0941),
- võttes arvesse komisjoni 30. mai 2017. aasta teatist „Koolide arendamine ja õpetamise täiustamine, et anda noortele edasiseks eluks hea stardipositsioon“ (COM(2017)0248),
- võttes arvesse komisjoni 30. mai 2017. aasta teatist ELi uue kõrghariduse tegevuskava kohta (COM(2017)0247),
- võttes arvesse komisjoni 30. mai 2017. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu soovitus hariduse omandanute edasise tegevuse jälgimise kohta (COM(2017)0249),
- võttes arvesse komisjoni 5. oktoobri 2017. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu soovitus kvaliteetse ja tõhusa õpipõisõppe Euroopa raamistiku kohta (COM(2017)0563 – SWD(2017)0322),
- võttes arvesse Regioonide Komitee 30. novembri 2017. aasta arvamust „Kooli- ja kõrghariduse ajakohastamine“,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 19. oktoobri 2017. aasta arvamust „Uus ELi haridusstrateegia“,
- võttes arvesse komisjoni 17. jaanuari 2018. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu soovitus, milles käsitletakse ühiste väärtuste, kaasava hariduse ja õpetamise Euroopa mõõtme edendamist (COM(2018)0023),
- võttes arvesse komisjoni 17. jaanuari 2018. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes (COM(2018)0024),
- võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitus mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kohta ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 17. jaanuari 2018. aasta teatist digiõppe tegevuskava kohta (COM(2018)0022),
- võttes arvesse 17. novembril 2017. aastal Rootsis Göteborgis toimunud õiglaste töökohtade ja majanduskasvu teemalise sotsiaaltippkohtumise lõpparuannet ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse nõukogu järeldusi väikelaste hariduse ja hoiu kohta: lapsed tuleb eluks tulevikuhiskonnas hästi ette valmistada, mis võeti vastu hariduse, noorte, kultuuri ja spordi nõukogu 19.–20. mail 2011. aastal toimunud 3090. kohtumisel ⁽¹³⁾,

⁽⁸⁾ ELT C 346, 21.9.2016, lk 2.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0018.

⁽¹⁰⁾ ELT C 484, 24.12.2016, lk 1.

⁽¹¹⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

⁽¹²⁾ <http://www.socialsummit17.se/wp-content/uploads/2017/11/Concluding-report-Gothenburg-summit.pdf>.

⁽¹³⁾ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/122123.pdf.

Teisipäev, 12. juuni 2018

- võttes arvesse oma 14. märtsi 1984. aasta resolutsiooni haridusvabaduse kohta Euroopa Ühenduses ⁽¹⁴⁾,
 - võttes arvesse nõukogu 11. mai 2010. aasta järeldusi kõrghariduse rahvusvahelistumise kohta ⁽¹⁵⁾,
 - võttes arvesse komisjoni ja komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 8. juuni 2016. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Rahvusvaheliste kultuurisuhete ELi strateegia“ (JOIN(2016)0029) ning Euroopa Parlamendi 5. juuli 2017. aasta resolutsiooni selle kohta ⁽¹⁶⁾,
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 26,
 - võttes arvesse soovitusel CM/Rec(2010)7 raames vastu võetud Euroopa Nõukogu kodanikuhariduse ja inimõiguste hariduse hartat,
 - võttes arvesse naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimist käsitleva 1979. aasta konventsiooni artiklit 10,
 - võttes arvesse Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi (1995) strateegilist eesmärki B,
 - võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni artikleid 28 ja 29,
 - võttes arvesse 2015. aasta septembris vastu võetud ja 1. jaanuaril 2016 jõustunud kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ning eriti kestliku arengu eesmärgi 4 ja 5,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuskomitee komisjoni arvamust (A8-0173/2018),
- A. arvestades, et vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 6 punktile e on hariduse ja koolituse valdkonnas pädevus liikmesriikidel, kuid Euroopa Liidul on oluline toetav roll ülesannete ja eesmärkide kehtestamisel ning parimate tavade edendamisel ja vahetamisel;
- B. arvestades, et haridus on põhiline inimõigus ning haridus peab kõigis selle vormides ja kõigil tasemetel vastama järgmistele omavahel seotud olulistele näitajatele: a) kättesaadavus, b) juurdepääsetavus, c) vastuvõetavus ja d) kohandatavus;
- C. arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste samba suurim prioriteet on pakkuda kvaliteetset ja kaasavat haridust, koolitust ja elukesetvat õpet;
- D. arvestades, et võrdsete võimaluste saavutamine on hariduse oluline ülesanne, mistõttu ei tohi hariduse omandamise võimaluste puhul esineda diskrimineerimist; arvestades, et seda silmas pidades tuleb teha suuremaid jõupingutusi, et tagada, et igaühel, eelkõige kõige haavatavamatel, puuetega ja erivajadustega inimestel ning ebasoodsas olukorras olevatel rühmadel on võrdsed võimalused hariduse ja koolituse omandamisel ja läbimisel ning oskuste omandamisel kõikidel tasemetel;
- E. arvestades, et Euroopa haridussüsteemid kätkevad endas tohutut ja rikkalikku kultuurilist, sotsiaalset ja keelelist mitmekesisust, kuid liikmesriikidel on ka sarnased haridusalased eesmärgid ja probleemid, näiteks kõigile hariduse võrdse kättesaadavuse tagamine, millele saab tegeleda Euroopa tasandil;
- F. arvestades, et haridussüsteemide võime rahuldada ühiskondlikke, majanduslikke ja isiklikke vajadusi sõltub süsteemide kvaliteedist, juurdepääsetavusest, mitmekesisusest, tõhususest ja võrdsusest ning vajalike inim-, rahaliste ja materiaalsete ressurside kättesaadavusest;

⁽¹⁴⁾ EÜT C 104, 16.4.1984, lk 69.

⁽¹⁵⁾ ELT C 135, 26.5.2010, lk 12.

⁽¹⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0303.

Teisipäev, 12. juuni 2018

- G. arvestades, et oluline on meelde tuletada, et haridust, sealhulgas õpetajakoolitust, on mõjutanud majandus- ja finantskriis ning et hariduse rahastamisel riiklikest vahenditest on ELi haridussüsteemides keskne roll; arvestades, et jätkuv ja suurem avaliku sektori rahaline toetus haridusele, sealhulgas õpetajatele ja nende töötingimuste parandamisele, samuti teadusuuringutele, on hädavajalik, et tagada tasuta, kaasav ja kättesaadav riiklik haridus;
- H. arvestades, et haridus ja koolitus peaksid aitama kaasa noorte isiklikule arengule ja kasvamisele, et neist saaksid ennetavalt tegutsevad ja vastutustundlikud kodanikud, kes on valmis elama ja töötama tehnoloogiliselt arenenud ja üleilmastunud maailmas, ning andma neile elukestvaks õppeks olulised pädevused, mis on kombinatsioon eneseteostamiseks ja -arenguks, kodanikuaktiivsuseks ja tööks vajalikest teadmistest, oskustest ja hoiakutest;
- I. arvestades, et õpetamise kvaliteet on tähtis tegur õpilaste ja üliõpilaste õppetulemustes, mistõttu on ELi tasandi haridus- ja koolituskoostöö üks prioriteete toetada jõuliselt tiptasemel õpetamist ja koolitajaid;
- J. arvestades, et õigus haridusele hõlmab õigust asutada haridusasutusi, järgides täiel määral demokraatlikke põhimõtteid ning lapsevanemate õigust tagada, et nende lapsi haritakse ja õpetatakse kooskõlas nende usuliste, filosoofiliste ja pedagoogiliste veendumustega;
- K. arvestades, et hariduses kasutatav avatud koordinaatsiooni meetod võimaldab liikmesriikidel luua ühise haridus- ja koolitusstrateegia ja seda ellu viia ning võtta kasutusele HK 2020 („Haridus ja koolitus 2020“) internetipõhise platvormi; arvestades, et selle strateegia sihttasemeid analüüsitakse ja hinnatakse igal aastal liikmesriikide ja kogu ELi lõikes hariduse ja koolituse valdkonna ülevaates;
- L. arvestades, et viimases hariduse ja koolituse valdkonna ülevaates, mis avaldati 2017. aastal, tunnistab komisjon, et vaatamata pidevatele edusammudele madala haridustasemega noorte arvu vähendamisel, on selliseid noori endiselt kogu ELis väga palju;
- M. arvestades, et viimaste PISA testide tulemuste kohaselt on 20,6 % Euroopa õpilastest probleeme selliste põhioskuste omandamisega, nagu lugemine, matemaatika ja loodusteadused, ning suurel hulgal Euroopa kodanikel on puudulik kirjaoskus; arvestades, et see tekitab tõsist muret edasiõppimise, isikliku arengu ning avalikus elus ja tööturul piisava osalemise seisukohast;
- N. arvestades, et kõikidele lastele tuleb tagada juurdepääs kvaliteetsetele alusharidus- ja lapsehoiuteenustele, et nende elu- ja haridustee algaks positiivselt;
- O. arvestades, et alusharidus- ja lapsehoiuteenuste puhul on oluline tegur kõrgetasemeline personal;
- P. arvestades, et üliõpilaste ja töötajate liikuvuse edendamine on Euroopa kõrgharidussüsteemide oluline osa, annab panuse noorte arengusse ning võib soodustada majanduslikku ja sotsiaalset arengut; arvestades, et tuleb tõsta kvaliteeti ja suurendada rahalist toetust, et parandada üliõpilaste ja töötajate liikuvust programmi „Erasmus+“ raames;
- Q. arvestades, et metoodika ja digitaalne innovatsioon võib parandada juurdepääsu sisule ja teadmistele, kuid ei asenda õpilastevahelist ning õpilaste ja õpetajate vahelist suhtlust ja teadmiste vahetust, samuti ei tohiks seda seada haridussüsteemide prioriteediks;
- R. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu üks peamisi põhimõtteid, mis on sätestatud aluslepingutes, ning see peaks kajastuma kõigis ELi poliitikavaldkondades, ka hariduse ja kultuuri valdkonnas;
- S. arvestades, et haridus on võimas vahend, mille abil saada üle soolisest ebavõrdsusest ja diskrimineerimisest, ent sageli võib see olemasolevat diskrimineerimist hoopis põlistada ja süvendada; arvestades, et sooline ebavõrdsus hariduses pärsib isiklikku arengut ja tööhõivevõimalusi ning mõjutab paljusid sotsiaal-kultuurilisi valdkondi;
- T. arvestades, et hoolimata asjaolust, et naised moodustavad kolm viiendikku (57,6 %) kõigist kõrghariduse omandanutest, oli 2015. aastal sooline tööhõivelõhe 11,6 % ⁽¹⁷⁾;

⁽¹⁷⁾ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_statistics.

Teisipäev, 12. juuni 2018

Teadmised kui oluline majanduslik ressurss ning kodanike heaolu allikas

1. kinnitab, et universaalne kvaliteetne haridus on teadmusühiskonnas isikliku, kultuurilise, ühiskondliku ja kutsealase arengu oluline osa;
2. on seisukohal, et Euroopa ühiste väärtuste kaitsmise ning ELi majanduslike ja sotsiaalsete eesmärkide saavutamise, samuti jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime ning kvaliteetse hariduse vahel on seos, sest selle kaudu edendatakse demokraatlikke väärtusi, inimõigusi, sotsiaalset ühtekuuluvust, integratsiooni ja edukust;
3. rõhutab hariduse ülitähtsat osa nii Euroopa majanduse ja ühiskonna tuleviku kujundamisel kui ka Euroopa kodanike vajaduste rahuldamisel ning sellise kogukonna rajamisel, mis põhineb küll mitmekesisusel, kuid ühistel põhiväärtustel;
4. rõhutab, et kvaliteetsed haridus- ja koolitussüsteemid edendavad aktiivset kodanikuühiskonda ja ühiseid väärtusi ning aitavad sellistena kujundada avatud, kaasavat, pluralistlikku, demokraatlikku ja sallivat ühiskonda;
5. rõhutab, et haridusel on oluline roll, sest aitab õppijatel välja kujundada eetilisi ja kodanikuväärtusi ning saada aktiivseteks, vastutustundlikeks ja eelarvamusteta ühiskonnaliikmeteks, kes suudavad teostada ja kaitsta oma demokraatlikke õigusi ja täita oma kohustusi ühiskonnas, hinnata mitmekesisust, osaleda aktiivselt demokraatlikus elus ning võtta vastutus enda ja oma kogukonna eest; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on kodakondsus ning kodanikuharidus, eetiline kasvatus ja keskkonnavaline haridus;
6. rõhutab, et selleks, et noored omandaksid probleemilahendusoskuse, saaksid aktiivseteks Euroopa kodanikeks ja oleksid edukad nii elus kui ka tööturul ning kujundaksid maailma tulevikku, peab kvaliteetne ja kaasav haridus vahendama neile vajalikke teadmisi, oskusi, meediapädevust ning kriitilist ja iseseisvat mõtlemist, samuti demokraatlikke hoiakuid;
7. rõhutab, et kvaliteetsele kaasavale haridusele võrdse juurdepääsu tagamine on oluline tegur püsiva sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks ning vaesuse, ebasoodsas olukorras olevate ja haavatavate inimeste sotsiaalse tõrjutuse ja sooliste stereotüüpide vastu võitlemiseks, mistõttu on see endiselt suurim abimees sotsiaalse liikuvuse tagamiseks;
8. märgib, et kvaliteetne haridus võib soodustada ühiskonnale tähtsaid ja kasulikke teadusuuringuid ja innovatsiooni;
9. tunnustab hariduse tähtsust kultuuripädevuse arendamisel ja kultuurilise arengu soodustamisel; soovib suurendada haridus- ja kultuurivaldkonna koostööt, toetades kultuuri ja kunsti aktiivset rolli koolihariduses ning informaalset õppimist ja mitteformaalset haridust;
10. juhib tähelepanu hariduse tähtsusele selliste elukestva õppega seotud hoiakute arendamisel, mis aitavad inimestel kohaneda nüüdisaegse maailma muutuvate nõudmistega;
11. tuletab meelde, et koolidel ja haridusasutustel on tähtis ülesanne aidata luua ja arendada positiivset suhtumist õppimisse, sealhulgas elukestvasse õppesse;

Hariduse muutuvad olud ja sellega seotud ülesanded

12. on seisukohal, et kõikehõlmav lähenemisviis hariduspoliitikale, mida saadab tugev poliitiline ja avalik toetus, on haridusala reformiprotsessi seisukohast väga oluline, ning et kõnealuste eesmärkide saavutamiseks on oluline kaasata nii ühiskond tervikuna kui ka kõik asjaomased huvitatud osalejad, sealhulgas vanemad;
13. on seisukohal, et kõikide haridusasutuste tulemuslik juhtimine ja piisav rahastamine, kvaliteetsed ajakohastatud õppevahendid ja õpetamismeetodid, motiveeritud ja pädevad õpetajad ning elukestev õpe on üliolulised, et jõuda hariduses võrdsuse, mitmekesisuse ja tipptasemeni;
14. rõhutab uue info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) ning innovatsiooni potentsiaali, sest need on vahendid, millega saab hariduses pakkuda uusi võimalusi, katta tõhusamalt õppijate individuaalseid vajadusi (sealhulgas hariduslikke erivajadusi) ning suurendada paindlikkust õppimisel ja õpetamisel, võimaldada suuremal määral kohandamist isiku vajadustega ja suurendada vastutust, samuti edendada interaktiivseid koostöö- ja teabevahetuse vorme;

Teisipäev, 12. juuni 2018

15. rõhutab võimalusi, mida digiteerimine ja ühiste haridusplatvormide kasutuselevõtmine kaasaegse hariduse seisukohast pakub, eelkõige kaug- ja segaõppe näol, mis peaks võimaldama hariduses suuremat paindlikkust ja selle paremat kohandamist õppijate individuaalsete elutingimustega, tuues seeläbi kasu elukestva õppe, hariduse kvaliteedi, kättesaadavuse ja tulevikus vajalike oskuste arendamise näol; toonitades vajadust eakohaste IKT- ja meediaõppekavade järele, mis arvestavad lapse arengu ja heaoluga ning rõhutavad nii vastutustundliku kasutamise kui ka kriitilise mõtlemise olulisust;

16. märgib, et digitehnoloogia abil tõhusalt õppimine ja õpetamine eeldab võrdset juurdepääsu, pädevat digitaaloskuste taset, kvaliteetseid õppematerjale, väljaõpet tehnoloogia kohandamise kohta pedagoogilisteks eesmärkideks ning mõtestatud digitaalse osalemise jaoks vajalike hoiakute ja stiimulite edendamist; on veendunud, et digikirjaoskus ja meediapädevus peaksid olema hariduspoliitika oluline osa ja hõlmama muu hulgas kodanikupädevusi ja kriitilist mõtlemist; rõhutab, kui oluline on hinnata kriitiliselt allikaid ja nende usaldusväärsust ning tõstab sellega seoses esile meediapädevusprojektide tähtsust;

17. tunnistab, et üha globaliseerumas ja digitaliseerumas maailmas on vaja innovaatilisi ja asjakohased õppe-, õpetamis- ja hindamismeetodeid ning asjakohast hariduse infrastruktuuri, mis võimaldab rühmatööd ja meeskonnaõpet ning soodustab loovat mõtlemist ja probleemilahendusoskust koostöimes muude täiustatud õppemeetoditega; tuletab meelde, kui oluline on kaasata õpilased, õpetajad ja koolitöötajad selle hindamisse, kas õppe-eesmärgid saavutati ja mil viisil seda tehti;

18. märgib, et vaja on jõupingutusi hariduse paradigma kohandamiseks nii, et õpetaja- ja sisupõhine lähenemisviis oleksid tasakaalus, et haridus arvestaks rohkem õppijate individuaalsete ja konkreetsete vajaduste ja nende eluoluga ning oleks mõistmisekessem ning et hariduses oleksid kombineeritud nii traditsioonilise kui ka e-õppe mudelitega kohandatud õppemeetodid, mis võimaldab sellest tingitult kohandada haridusprotsessi suuremal määral isiku vajadustega ning vähendada seeläbi koolist väljalangevuse ja suurendada kooli lõpetamise määra;

19. rõhutab, et haridussüsteemid peaksid edendama ja arendama interdistsiplinaarset ning koostööle ja loominguks suunatud lähenemisviisi ja rühmatööd, mille eesmärk on anda õpilastele ja üliõpilastele teadmised ja oskused, sh valdkonnaülesed ja pehmed oskused ning ametialase, valdkonnaülese, sotsiaalse ja kodanikupädevuse;

20. tuletab meelde, et kvaliteetne õpetamine ja õppimine on pidev protsess, mis hõlmab dialoogi, edasiandmist ja küsimuste esitamist ning et seda tuleks hariduse ajakohastamisel käsitleda prioriteedina;

21. rõhutab, et kvaliteetsele kaasavale haridusele võrdse juurdepääsu hõlbustamine on oluline puudega õpilaste sõltumatuse tagamiseks ja nende ühiskonda integreerimiseks; kutsub liikmesriike üles lihtsustama juurdepääsu kaasavale ja kvaliteetsele tavaharidusele, võttes arvesse kõikide, mis tahes puudega õpilaste vajadusi, mis tähendab näiteks kakskeelse kaasava hariduse pakkumist kurtidele lastele, pidades silmas nende keelelisi erivajadusi; kutsub koole üles pakkuma nii formaalseid kui ka informaalsete diferentseeritud teenuseid ning lisatuge, kasutades ühtlasi uute tehnoloogialahenduste potentsiaali nii, et oleksid kaetud kõigi õppurite individuaalsed vajadused; kutsub komisjoni üles jälgima, kas koolid järgivad põhimõtet, et kedagi ei lükata tagasi, ning kehtestama strateegias „Euroopa 2020“ puudepõhised näitajad;

22. leiab, et Euroopa haridus peaks eelkõige arendama arutlemis- ja kaalutlemisoskust ning teaduslikku uudishimu; on ühtlasi seisukohal, et see peab suutma süvendada kunstilise, teadusliku ja tehnilise humanistliku kultuuri aluseid; ning lähtudes kohaliku, piirkondliku, liikmesriigi ja Euroopa tasandi elu praktilistest oludest, peab see andma vajaliku koolituse riiklike ja Euroopa tasandi probleemide lahendamiseks ning suurendama teadlikkust rahvusvahelise tasandi probleemidest;

23. tunnistab individuaalsete erinevuste olemasolu kognitiivsetes võimetes ja isikuomadustes, mis koos sotsiaalsete ja keskkonnaneguritega mõjutavad haridustulemusi; rõhutab sellega seoses, et haridus on tõhusam, võrdsem ja õiglasem, kui nende erinevustega arvestatakse;

24. tunnistab, et konkurentsitihedas maailmas on oluline leida ja toetada andekaid Euroopa inimesi nii varakult kui võimalik;

25. rõhutab, et keskmiste haridustulemuste parandamine on kooskõlas andekate õpilaste toetamisega tipptasemele jõudmiseks; juhib sellega seoses tähelepanu asjakohaste sekkumisprogrammide väljatöötamise tähtsusele, et arendada psühholoogilisi omadusi, mis on inimeste potentsiaali maksimeerimise seisukohast olulised;

Teisipäev, 12. juuni 2018

26. juhib tähelepanu vajadusele tähtsustada visuaalset kirjaoskust uue eluks vajaliku oskusena, tunnistades, et tänapäeval suhtlevad inimesed traditsiooniliste viiside asemel palju enam kujutiste abil;

27. võtab teadmiseks ettepaneku luua Euroopa haridusruum, mida tutvustati 2017. aastal Göteborgis toimunud õiglaste töökohade ja majanduskasvu teemalisel sotsiaaltippkohtumisel; tuleb meelde, et see algatus peaks soodustama koostööd, diplomite ja kvalifikatsioonide vastastikust tunnustamist ning suuremat liikuvust ja kasvu;

28. toetab nõukogu 14. detsembri 2017. aasta järeldusi, milles kutsutakse üles soodustama üliõpilaste liikuvust ja osalemist haridus- ja kultuuritegevuses, sealhulgas Euroopa üliõpilaspileti projekti kaudu, mis peaks lihtsustama teistes ülikoolides omandatud ainepunktide tunnustamist;

29. on seisukohal, et programm „Erasmus+“ on ELi juhtprogramm hariduse valdkonnas ning et selle mõju ja populaarsus on aastate jooksul igati kinnitust saanud; kutsub seepärast üles programmile määratud rahalisi vahendeid 2021–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus olulisel määral suurendama, et muuta programm juurdepääsetavamaks ja kaasavamaks ning jõuda selle kaudu rohkemate üliõpilaste ja õpetajateni;

30. rõhutab, et noorte töötus on kogu liitu hõlmav nähtus, mis on esitatud andmete kohaselt kaks korda kõrgem keskmisest üldisest töötuse määrist; tunneb muret seoses muret tekitavalt kõrge määraga Vahemere riikides, kus kõrgeim noorte töötuse määr on Eurostati andmete kohaselt Hispaanias (44,4 %), Itaalias (37,8 %) ja Kreekas (noorte töötuse määr on 47,3 % ja 30,5 % noortest on mittetöötavad ja mitteõppivad noored);

31. juhib tähelepanu asjaolule, et hoolimata kahest miljonist vabast töökohast ELis, töötab enam kui 30 % diplomit omavatest kvalifitseeritud noortest töökohtadel, mis ei vasta nende oskustele või püüdlustele, samal ajal kui 40 %-l Euroopa tööandjatest on raskusi vajalike oskustega töötajate leidmisel ⁽¹⁸⁾;

32. kinnitab vajadust arvestada kõigi tasandite haridussüsteemides soolist aspekti, millega võetakse arvesse mitmesuguse diskrimineerimise all kannatavate inimeste, sealhulgas puudega inimeste ning end lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimestena defineerivate ning tõrjutud kogukondadest pärit inimeste vajadusi;

Alusharidus ja lapsehoid

33. rõhutab, et kvaliteetne ja kättesaadav alusharidus ja lapsehoid loob aluse võrdsemale ja tõhusamale haridussüsteemile ning tagab inimeste isikliku arengu, heaolu ja edasiõppimise tõhususe;

34. toonitab alushariduse ja lapsehoiu suurt kasu kõigile lastele, eelkõige ebasoodsas olukorras olevatest rühmadest pärit lastele, ning rõhutab sellega seoses, kui tähtis on tagada, et iga lapsel oleks juurdepääs alusharidusele ja lapsehoiule; väljendab sellega seoses muret, et mitmes liikmesriigis ületab nõudlus alushariduse ja lapsehoiu järele pakkumist, eriti noorematele lastele mõeldud alushariduse ja lapsehoiu puhul;

35. rõhutab, kui oluline on alushariduse ja lapsehoiu kvaliteedi jälgimine eesmärgiga võimaldada lastel arendada oma kognitiivseid võimeid ja kontrollida, kas laste parimaid huve võetakse arvesse;

Kooliharidus

36. peab koole iseseisvateks kriitilise ja loova mõtlemise ning demokraatlike väärtuste ja kodanikuaktiivsuse edendamise keskusteks; on seisukohal, et koolid peaksid keskenduma sellele, et aidata noortel omandada kättesaadava teabe mõistmiseks ja kasutamiseks ning iseseisva õppimise ja keeleoskuse arendamiseks vajalikke oskusi;

37. juhib tähelepanu sellele, et kooli tõhusa toimimise keskmes peaksid olema kõigi õpilaste konkreetsed vajadused, mis nõuab ühiste eesmärkide seadmist ja selge tegevuskava kehtestamist nende eesmärkide täitmiseks ning vajaduse korral kogu koolikogukonna ja sidusrühmade tihedat koostööd;

38. on seisukohal, et tänapäevased õppekavad peaksid lähtuma pädevustest, parandama isiklikke oskusi, terviseteadlikkust ja tulevikule suunatud elukorralduslikku pädevust ning keskenduma kujundavale hindamisele ja õpilaste füüsilisele ja vaimsele heaolule; usub, et iga õpilasel peaks olema võimalus kasutada täielikult ära oma intellektuaalset potentsiaali; rõhutab, et oskuste arendamine ja tugevdamine on pidev protsess, mis jätkub hariduse kõigil tasemetel kuni tööturuni, ning et oskusi ja pädevusi tuleks arvesse võtta nii haridusprotsessis kui ka haridusalaste kvalifikatsioonide tunnustamisel;

⁽¹⁸⁾ <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3072> ja https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1502en_0.pdf.

Teisipäev, 12. juuni 2018

39. rõhutab, et põhilise kirja- ja arvutusoskuse omandamine on õpilastele oluline edasiste õpingute ja isikliku arengu ning digipädevuse omandamise jaoks; rõhutab, et hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegiline raamistik (HK 2020) ja komisjoni uus oskuste tegevuskava peaksid täiendama riiklikke meetmeid ja selles valdkonnas liikmesriike toetama; palub liikmesriikidel ja haridusasutustel tugevdada põhioskusi muu hulgas projektipõhise ja probleemõppe kaudu;
40. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid tagama, et keegi ei lõpetaks kooli põhioskusi, sealhulgas põhilisi digitaalskusi omandamata; rõhutab, et enamik töökohti nõuab nüüd paremat kirja- ja arvutusoskust, digikirjaoskust ja muid olulisi oskusi, mistõttu peaksid ajakohased haridussüsteemid hõlmama kõiki kaheksat põhipädevust, mis on välja toodud komisjoni ettepanekus võtta vastu nõukogu soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes ja mille juurde kuuluvad ka teadmised ja hoiakud; tunneb heameelt selle üle, et ettepanekus määratletakse põhioskustena ka digitaalskusi;
41. on seisukohal, et vaatamata mõjule, mida uus tehnoloogia haridusele avaldab, peaks kool olema siiski jätkuvalt peamine õppekeskkond, kus arendatakse võimeid ja kus kõigil on võimalik leida ruumi ja aega isikliku ja sotsiaalse arengu jaoks;
42. juhib tähelepanu asjaolule, et on leitud, et kui anda koolidele suurem vabadus õppekavade, hindamise ja rahaasjade üle, siis õpilaste õppeedukus paraneb, eeldusel, et kooli juhitakse tõhusalt ja vastutus õpilaste õppimise eest lasub koolidel;
43. rõhutab, et koolide kultuuriline mitmekesisus ja mitmekeelsus avaldab positiivset mõju õpilaste keelelisele ja kognitiivsele arengule ning kultuuridevahelise teadlikkuse, austamise ja mitmekesisuse edendamisele;
44. rõhutab vajadust edendada keelte õppimist, et rääkida lisaks oma emakeelele veel kahte keelt, ning soodustada keskkoolis vähemalt kahe õppeaine õpetamist keeles, mis ei ole õpilaste emakeel;
45. juhib tähelepanu sellele, et keskkoolide õpilasvahetused ergutavad õpilasi omandama nii dünaamilisele Euroopa kodakondsusele omaseid võimeid, oskusi, hoiakuid ja väärtusi kui ka arendavad konstruktiivset kriitilist mõtlemist;
46. rõhutab vajadust muuta koolid avatumaks, et võimaldada tunnustada mitteformaalset ja informaalset õppimist ning liikuda sujuvamalt erinevate haridussuundade, näiteks tehnilise ja akadeemilise hariduse vahel;
47. rõhutab, et õppijaid tuleks julgustada oma õppimise edenemise hindamiseks kasutama enesehindamise meetodeid; julgustab haridusasutusi tagama, et tagasisidevahendid annaksid usaldusväärset teavet, kasutades korraga mitut vahendit, näiteks õpilaste küsimustikke, sihtrühmi ja ettepanekute kogumise kaste;
48. rõhutab, kui tähtis on aktiivne eluviis sportimise kaudu; rõhutab sellega seoses vajadust suurendada ja tähtsustada kehalist tegevust ja kehalist kasvatust kõikide haridustasemetel õppekavades ning luua paremad võimalused haridusasutuste ja kohalike spordiorganisatsioonide koostöö arendamiseks; julgustab tegema ka haridusalgatusi ja korraldama õppevälist tegevust, et toetada õpilaste isiklike vajaduste ja huvide täitmist, luues samal ajal sidemeid ka kohaliku kogukonnaga;
49. rõhutab kvaliteetse hariduse, kutseõppe ning kogukondliku ja vabatahtliku tegevuse tähtsust tööpõhiste elukutsete staatuse tõstmisel;
50. märgib, et palju uusi töökohti luuakse taastuvenergiaga seotud tööstusharudes ning et keskkonnahoidlikke sektoreid ja kutsealasid tuleks koolide õppekavades asjakohaselt käsitleda;
51. rõhutab, et akadeemilise hariduse peamised eesmärgid on teabe haldamise oskused, kriitiline mõtlemine ja omandatud teadmiste kasutamise oskus;
52. tunnistab vajadust tugevdada teadmiste kolmnurka ja parandada sidemeid teadusuuringute ja õpetamise vahel, eraldades selleks asjakohastele programmidele piisavad vahendid ja tagades, et teadusprogrammides osalevatele üliõpilastele antakse oma teadustöö tegemiseks rahalised vahendid;

Teisipäev, 12. juuni 2018

53. on seisukohal, et kõrgharidussüsteemid peaksid olema paindlikumad ja avatumad ning et nii ülikoolides kui ka täiendusõppe asutustes tuleks edendada dualõpet, eeskätt toetades õpipoisiõpet, võimaldades tunnustada informaalset ja mitteformaalset õppimist ning tagades sujuvama ülemineku eri haridustasemetete, sealhulgas kutsehariduse ja -õppe ja kõrghariduse vahel ning eri viisid õppekava sisu edasiandmiseks; rõhutab, et see peaks põhinema eelkõige paremal arusaamal hariduse omandanute tulemustest;

Kõrgharidus

54. rõhutab seoses Euroopa haridusruumi loomisega, kui oluline on toetada koostööd ja kasutada kõigi Euroopa kõrgharidusasutuste ja üliõpilaste potentsiaali, et edendada võrgustike loomist, rahvusvahelist koostööd ja konkurentsi;

55. on arvamisel, et Euroopa kõrgharidusasutustes peaks olema olulisel kohal rahvusvahelistumise kõikehõlmav käsitlus, sealhulgas töötajate ja üliõpilaste suurem liikuvus (muu hulgas nii õppepraktika kui ka õpipoisiõppe kaudu), samuti peaks rahvusvaheline mõõde kajastuma õppekavas, õpetamises, teadusuuringutes, koostöös ja muus tegevuses;

56. toetab suuremat keskendumist valdkondadevahelistele õppeprogrammidele ja julgustab teaduse, tehnoloogia, inseneeria, kunsti ja matemaatika edendamist koos humanitaar- ja sotsiaalteadustega; rõhutab vajadust julgustada naiste ja teiste alaesindatud rühmade osalust teaduse, tehnoloogia, inseneeria, kunsti ja matemaatika valdkondades ja vastavatel kutsealadel;

57. pooldab seda, et kõrgharidus peab kaasama ühiskonda laiemalt, et toetada innovaatilist majanduskasvu ja sotsiaalset heaolu; on seisukohal, et kõrgharidusasutused ja välised sidusrühmad peaksid tegema koostööd, kuna välised sidusrühmad võivad aidata teadmiste ja oskusteabega kaasa kõrgharidusprogrammide koostamisele ja elluviimisele; rõhutab siiski, et otsuste eest peavad alati vastutama üliõpilased ja pedagoogilised eksperdid;

58. tunnustab akadeemiliste ringkondade esindajate ja üliõpilaste kesket rolli laiemale üldsusele teadmiste, empiiriliste uuringute tulemuste ja faktide levitamisel; julgustab sellega seoses tegema majanduslikult ja poliitiliselt sõltumatuid teadusuuringuid, mis on ühiskonnale olulised ja kasulikud;

59. rõhutab teadustööl põhineva hariduse ja pedagoogilise teadustöö rolli aktiivse õppimise soodustamisel, oskuste arendamise edendamisel ja õpetamismetoodika parandamisel;

60. rõhutab, et õppijaid tuleks julgustada oma õppimise edenemise hindamiseks kasutama enesehindamise meetodeid;

Õpetaja kui kvaliteetse õpetamise tagaja

61. on seisukohal, et õpetajad, nende oskused, pühendumus ja tulemuslikkus on haridussüsteemi alus;

62. rõhutab vajadust meelitada õpetajaametisse rohkem tugeva akadeemilise või tööalase tausta ja pedagoogilise pädevusega motiveeritud kandidaate; nõuab eesmärgipärast valikumenetlust ning konkreetseid meetmeid ja algatusi õpetajate staatuse, koolituse, kutsealaste võimaluste ja töötingimuste, sealhulgas töötasu parandamiseks, et vältida ebakindlust seoses tööhõive, sotsiaalsete õiguste, ohutuse ja kaitsega ning pakkuda õpetajatele tuge mentorlusprogrammide, vastastikuse õppimise ja parimate tavade jagamise kaudu; kutsus komisjoni üles parandama soolise võrdõiguslikkuse olukorda õpetaja elukutse puhul;

63. rõhutab, kui oluline on õpetajakoolitus ümber kujundada ja sellesse investeerida alates selle algetapist ja kogu õpetajate kutsealase arengu jooksul, et anda õpetajatele põhjalikud ajakohastatud teadmised, oskused ja pädevused, mis on hädavajalikud kõrgetasemelise õpetamise jaoks, mis hõlmab selliseid mitmekesiseid õpetamismeetodeid nagu digitaalseid õppimismeetodeid võimaldav kaugõpe; rõhutab, kui tähtis on õpetajate pidev erialane areng, tagades neile muu hulgas kogu karjääri jooksul selliseid elukestva õppe programme ja täienduskoolitusi ning ümberõppe- ja enesetäiendamise võimalusi, mis pakuvad praktilisi lahendusi õpetajate töös klassiruumis esinevatele probleemidele, ning võimalusi osaleda rahvusvahelistes õpetajavahetuse programmides, et edendada institutsionaalset õppekultuuri;

64. nõustub, et koolide ja kolmanda taseme haridusasutuste õpetajate ja õppejõudude kvaliteetne pedagoogiline, psühholoogiline ja metodoloogiline koolitus on tulevaste põlvkondade eduka hariduse üks põhitingimusi; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on jagada parimaid tavasid ning arendada oskusi ja pädevusi rahvusvahelise koostöö, liikuvusprogrammide, näiteks programmi „Erasmus+“, ja teistes liikmesriikides tehtava tasustatud praktika kaudu;

Teisipäev, 12. juuni 2018

65. rõhutab, et õpetajal on keskne roll sellise kaasava õppekeskkonna loomisel, mille raames tuleb erinevate vajaduste täitmiseks kasutada eri meetodeid ja käsitlusi, andes nii kõigile õpilastele võimaluse osaleda oma õpiväljundite kavandamises, elluviimises ja hindamises; tunnustab, et õpetajatel on oluline funktsioon ennetavate juhendajate ja mentoritena, kes õpetavad teavet hindama, toetavad õpilasi probleemide tekkimise korral ja valmistavad neid eluks ette;

66. on seisukohal, et õpetajate ja koolijuhtide kaasamine haridussüsteemide ajakohastamisse on oluline, et reformid oleksid tõhusad ja et motiveerida haridustöötajaid koolipoliitikat veelgi edendama;

67. on arvamusel, et üldise koolipoliitikaga tuleb tagada õpetajate tõhus toetamine, et kindlustada hariduseesmärkide saavutamine, soodne koolikeskkond, kooli tõhus toimimine ja areng ning koostööol põhinev juhtimine;

68. tunnustab haridustöötajate, aga ka vanemate, õpetajate ja koolijuhtide koostöö olulist rolli formaalhariduses ning mitteformaalses ja informaalses õppimises praeguste ja tulevaste põlvkondade toetamisel; julgustab sellega seoses tõhustama koostööd kõigi asjaomaste formaalõppes ning mitteformaalses ja informaaalses õppimises osalejate vahel;

69. on seisukohal, et tõhusam koostöö kooliõpetajate, teadustöötajate ja akadeemiliste ringkondade vahel on kasulik kõigile osalistele ja et see aitab parandada ja ajakohastada õpetatavat sisu, õppimistavasid ja pedagoogikat ning toetab innovatsiooni, loovust ja uusi oskusi;

Soovitused

70. on seisukohal, et Euroopa haridusruum peaks keskenduma ühiste eesmärkide saavutamisele, sealhulgas tagama kvaliteetse hariduse kõigile, ning et selle loomisel tuleb lähtuda ELi ja kolmandate riikide praegustest poliitikameetmetest, haridussuundumustest ja arvnäitajatest ning neid kriitiliselt hinnata, et tagada sidusus, järjepidevus ja saavutatavad tulemused, andes ühtlasi nende arengule uue tõuke ja austades pädevuse andmise subsidiaarsuse, vabaduse, proportsionaalsuse ning institutsioonilise ja haridusliku autonoomia põhimõtet;

71. on veendunud, et Euroopa haridusruum ei tohiks ohustada ega asendada Bologna protsessi, mida tuleks pigem arendada ja tugevdada; rõhutab, kui oluline on, et Euroopa haridusruum ja Euroopa kõrgharidusruum oleksid üksteisega seotud ja täiendaksid teineteist;

72. kutsub liikmesriike üles toetama Euroopa haridusruumi loomist ja tihendama koostööd selle eesmärkide väljatöötamisel ja rakendamisel; palub sellega seoses komisjonil tagada nende eesmärkide täitmiseks ideede ja heade tavade jagamine;

73. toetab alt üles lähenemisviisi ja ülikoolide endi algatustel põhineva ülikoolide Euroopa võrgustiku loomist, mis on nii ELi kui ka kolmandate riikide kõrgharidusasutuste tihedama koostöö aluseks; võrgustik peaks muu hulgas aitama Euroopa haridusruumil muutuda innovatiivsemaks, olulisemaks ning õppimise ja teadusuuringute jaoks meeldivaks paigaks;

74. kutsub liikmesriike üles tunnustama haridust investeeringuna inimkapitali ning tagama suurema ja läbipaistva riikliku rahastamise, et viia ellu algatusi, mille eesmärk on parandada õpetamise ja õppimise kvaliteeti, kaasavust ja võrdsust;

75. toonitab, et suurem investeerimine haridus- ja koolitussüsteemidesse ning nende ajakohastamine ja kohandamine on sotsiaalse ja majandusliku progressi peamine tingimus; rõhutab seetõttu, kui tähtis on tagada, et investeeringud sotsiaalvaldkonda, eriti kõikide inimeste haridusse ja koolitusse, oleksid mitmeaastase finantsraamistiku (2020–2026) tulevasel programmitöö perioodil esikohal;

76. julgustab seoses üha suureneva kaasamise ja haridusalase valikuvabaduse tagamisega andma piisavat rahalist toetust kõigi kategooriate ja tasemete koolidele – nii riigikoolidele kui ka mittetulunduslikele erakoolidele –, tingimusel et pakutav õppekava tugineb ELi põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtetele ning vastab asjaomases liikmesriigis kvaliteetse hariduse ja nende vahendite suhtes kehtivatele õigussüsteemidele, õigusnormidele ja eeskirjadele;

77. on seisukohal, et on viimane aeg teha vajalikke investeeringuid haridustaristusse vähem arenenud piirkondades, jälgides, et koordineeritud investeeringud oleksid alati kohandatud konkreetse piirkonna eripäraga; rõhutab, et sellega seoses on eriti oluline võimaldada anda Euroopa Investeeringuspanga ja liidu vahenditest suuremat toetust piirkondlikele hariduse arendamise algatustele;

Teisipäev, 12. juuni 2018

78. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles vahetama kogemusi ja parimaid tavasid riikliku rahastuse mehhanismide ja meetodite, sealhulgas tulemuspõhise rahastamise ja konkurentsipõhiste teadusuuringute rahastamise kohta, et jõuda kestliku ja läbipaistva mitmekesise rahastuseni;

79. nõuab, et liikmesriigid teeksid hariduse ajakohastamisel rohkem koostööd; nõuab tungival, et liikmesriigid hakkaksid rakendada Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtteid, mis pakuvad vahendeid Euroopas ebavõrdsuse vähendamiseks hariduse, koolituse ja elukestva õppe kaudu;

80. rõhutab, et Euroopa poolaasta on riiklike reformide edendamisel oluline, kuna määrab kindlaks riigipõhised soovitud hariduse valdkonnas;

81. loodab, et digiõppe tegevuskava toetab liikmesriike ja haridusasutusi kvaliteeditagamise standardeid täitva tipp tehnoloogia sagedasemal, tulemuslikumal ning vanusele ja arengutasemele vastaval kasutamisel õppimises, õpetamises ja hindamises; on veendunud, et mis tahes digiõppe kavaks tuleks luua õpiväljundite põhjal seos digitaalsete haridusvahendite ja kvalifikatsiooniraamistike vahel ja seda regulaarselt hinnata;

82. soovib liikmesriikidel ja haridusasutustel edendada õppijakeskseid ja individuaalseid õppimise meetodeid, sealhulgas täpseid vajadusi arvestavaid kursuseid, mis põhinevad õppija akadeemilistel ja tööalastel kogemustel ning õpetajate ja õpilaste vahelistel uenduslikel meetoditel ja suhtlusel ning ühendavad neid, et toetada täiendusõpet ja kavandatud õpiväljundite saavutamist seal, kus õpilased on oma õppeprotsessis aktiivsed osalejad;

83. kutsub liikmesriike üles võtma hariduse suhtes tervikliku lähenemisviisi ning pakkuma õppijatele konkreetseid, paindlikke õppimisvõimalusi, mis annavad neile edukaks tööturule sisenemiseks vajalikud põhipädevused;

84. nõuab, et kõigi tasemete õppekavadesse lisataks rohkem uuriva, aktiiv-, projektipõhise ja probleemõppe meetodeid, et edendada koostööd ja rühmatööd; soovib töötada haridussüsteemide raames selle nimel, et tugevdada valdkonnaüleseid, pehmeid ja eluks vajalikke oskusi;

85. kordab, et õigus saada haridust peab olema tagatud kõigile puuetega inimestele alates lasteaiast kuni ülikoolini, ning rõhutab vajadust tagada asjakohased õppe- ja tehnilised vahendid, hindamismeetmed ja kvalifitseeritud töötajad, et puuetega inimesed saaksid seda õigust tõeliselt kasutada;

86. toetab ja julgustab selliste meetmete rakendamist, millega edendada hariduse ja koolituse kaudu meediapädevust ja kriitilist mõtlemist; tuleb meelde selles valdkonnas võetud kohustusi, mis on esitatud nõukogu 30. mai 2016. aasta järeldustes; palub sellega seoses komisjonil koordineerida ELi tasandil meediapädevuse valdkonnas poliitikameetmete väljatöötamist, et levitada selle valdkonna viimaseid ajakohastatud teadmisi ja parimaid tavasid; palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja konkreetsete meetmed, millega edendada ja toetada selliseid meediapädevuse ja digikirjaoskuse projekte nagu katseprojekt „Meediapädevus kõigile“ ning töötada välja terviklik meediapädevuse ja digikirjaoskuse poliitika, kus pööratakse eritähelepanu kooliharidusele;

87. julgustab liikmesriike tagama võimalusi põhipädevuste arendamiseks, et oskusi säilitada ja omandada, pöörates eritähelepanu põhioskustele, teaduse, tehnoloogia, inseneria, kunsti ja matemaatika valdkondadele, keeleoskusele, ettevõtlusoskustele, digitaaloskustele, loovusele, kriitilisele mõtlemisele ja rühmatööle; julgustab komisjoni ja liikmesriike hõlbustama Euroopa võtmepädevuste raamistiku kasutamist kõigis haridusasutustes ja võimaldama seda kohaldada formaalsele, mitteformaalsele ja informaalsetele õppimisele, suurendades nii võimalikult palju selle potentsiaali elukestva õppe olulise vahendina;

88. julgustab liikmesriike suurendama üldsuse teadlikkust elukestvast õppest ja arvestama soolist perspektiivi asjakohaste poliitikameetmete ja programmide väljatöötamises, pöörates eritähelepanu nii linna- kui ka maapiirkondades elavatele madalama haridustasemega naistele, et pakkuda neile oskuste täiendamise võimalusi;

89. toetab kõrgema ELi sihttaseme seadmist elukestvas õppes osalemise kohta; palub sellega seoses komisjonil esitada parimate tavade soovitusel selle kõrge eesmärgi saavutamiseks; julgustab panema elukestvale õppele suuremat rõhku kõikidel haridustasemetel; rõhutab sellega seoses kõrgharidusasutuste rolli elukestva õppe strateegia elluviimises, töötavate inimeste harimises, pädevuste arendamises ning igas vanuses ja eri taustaga inimeste õppekultuuri kujundamises;

Teisipäev, 12. juuni 2018

90. julgustab komisjoni toetama liikmesriike täiskasvanuõpet hõlbustavate koolitus- ja haridusprogrammide väljatöötamisel, edendamisel ja tugevdamisel ning täiskasvanute aktiivsel kaasamisel haridussüsteemi; tuletab meelde, et täiskasvanuõpe ja -haridus peaksid pakkuma erinevaid õppimismeetodeid ja paindlikke õppimisvõimalusi, sealhulgas toetust inimestele nende elukestva õppe haldamisel ning teist võimalust pakkuvaid programme inimestele, kes pole kunagi koolis käinud, on haridussüsteemist varakult lahkunud või koolist välja langenud; palub komisjonil viia ellu võetud kohustused, näiteks ELi uues oskuste tegevuskavas sätestatud oskuste tagatis, ja edendada ELis madala kvalifikatsiooniga täiskasvanute tööhõivevõimalusi;

91. palub liikmesriikidel töötada välja põlvkondadevahelised projektid, et aidata mõista paremini, millised on eakate probleemid, ja pakkuda eakatele võimalusi jagada oma oskusi, teadmisi ja kogemusi;

92. julgustab arendama formaalse, mitteformaalse ja informaalse õppimise vahelist koostõimet ja koostööd; väljendab sellega seoses heameelt edusammude üle, mida on viimastel aastatel tehtud, et viia ellu nõukogu soovitus mitteformaalse ja informaalse õppimise valideerimise kohta 2018. aastaks; palub siiski liikmesriikidel jätkata asjaomast tegevust ka pärast 2018. aastat, et edendada veelgi nende soovitude elluviimist, kehtestada asjakohased õigusraamistikud ja koostada valideerimise võimaldamiseks kõikehõlmavad valideerimisstrateegiad; rõhutab, et informaalse ja mitteformaalse õppimise, sh tasuta veebikursustel toimunud õppimise tunnustamine on väga oluline, et muuta haridus avatumaks ebasoodsamas olukorras olevatele inimestele;

93. rõhutab, et vanemad täidavad hariduskolmnurgas lapse õpingute toetamisel kesket osa; rõhutab, et vanemate osalemine laste hariduses parandab nende saavutusi, heaolu ja kooli arengut;

94. palub komisjonil toetada avatud e-õppe piiriüleseid algatusi;

95. rõhutab, et hariduse kvaliteeti ei tuleks hinnata mitte ainult selle põhjal, mil määral õppija on teadmised ja pädevused omandanud, vaid ka selle põhjal, milline on tema võime jätkata ja arendada ennast edasi elukestvas õppes ja loominguliste püüdluste kaudu;

96. toetab komisjoni tulemustabeli loomisel, et toetada võtmepädevuste, aga ka pädevustel põhineva hariduse, õppe ja koolituse arendamist;

97. kutsub liikmesriike üles võitlema hariduses sooliste stereotüüpide vastu, et tagada naistele nende valitud karjääri suhtes võrdsed võimalused ja valikuvabadus; tunneb sellega seoses muret, et teatavates liikmesriikides esineb endiselt õppematerjalides stereotüüpe ja et õpetajatel on tüdrukute ja poiste suhtes erinevad käitumuslikud eeldused; juhib tähelepanu vajadusele lisada soolise võrdsuslikkuse põhimõte õpetajakoolituse nii põhi- kui ka täiendusõppesse ning õpetamispraktikasse, et kõrvaldada kõik tegurid, mis ei takistavad õpilastel realiseerimast kogu oma potentsiaali soost sõltumata; kutsub liikmesriike üles pöörama soolise võrdsuslikkuse rakendamisel piirkondlike haridussüsteemide õppekavades eritähelepanu äärepoolseimatele piirkondadele, pidades silmas seal registreeritud naistevastase vägivalda kõrget määra; rõhutab, et haridussüsteemide kõigil tasemetel tuleb arvestada soolist perspektiivi ja diskrimineerimise all kannatavate inimeste vajadusi;

98. nõuab tungivalt, et liikmesriigid edendaksid haridusasutustes nii formaalõppe kui ka informaalse õppimise kaudu võrdsuslikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid;

99. soovib komisjonil ja/või liikmesriikidel luua parimate tavade soodustamise eesmärgil Euroopa ja/või riiklik auhind, mis keskenduks soolisele võrdsuslikkusele haridusasutustes, ning seda edendada;

100. rõhutab, et haridus on oluline vahend nii alaealiste kui ka täiskasvanud rändajate ja pagulaste sotsiaalseks kaasamiseks ning oskuste ja kvalifikatsiooni parandamiseks; julgustab sellega seoses vahetama parimaid tavasid, mis käsitlevad integreerimist hariduse kaudu, ning andma edasi ühiseid väärtusi, edendama ja hõlbustama diplomite ja kvalifikatsioonide tunnustamist, pakkuma stipendiumeid ja looma päritoluriikides asuvate ülikoolidega partnerlusi, tuginedes hariduskoridoride väärtuslikule kogemusele;

101. rõhutab, et rohkem tuleb pingutada selle nimel, et tagada põliselanikest vähemusrühvaste hulka kuuluvatele õpilastele kõigil tasemetel hariduse ja koolituse kättesaadavus ja toetada haridusasutusi, kes osutavad teenuseid põliselanikest vähemusrühvaste või keelelise vähemuse emakeeles; kutsub komisjoni üles edendama veelgi programme, milles keskendutakse kogemuste ja parimate tavade vahetamisele piirkondlikes ja vähemuskeeltes antava hariduse valdkonnas Euroopas; julgustab liikmesriike hõlbustama õpilaste ja üliõpilaste emakeeles õpetamise arendamist;

Teisipäev, 12. juuni 2018

102. julgustab liikmesriike tõstma keeleoskuste taset heade tavade abil, näiteks võõrkeeleoskuse omandamise ametliku sertifitseerimisega teatud eas;

103. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles looma haridus- ja koolitusvaldkonnas uuenduslike ja paindlike toetuste süsteemi andekate ning kunsti ja spordi alal võimekate õpilaste toetamiseks; toetab liikmesriike, kes püüavad võtta kasutusele stipendiumikavasid akadeemiliselt või spordi või kunsti alal tõendatult võimekatele õpilastele;

104. peab sellega seoses kiiduväärseks komisjoni teatist Euroopa uue oskuste tegevuskava (COM(2016)0381) kohta, milles esitatakse lahendusi oskuste nõudlusele mittevastavuse ja oskuste nappuse kõrvaldamiseks ning oskuste tunnustamiseks õige süsteemi leidmiseks; julgustab sellega seoses liikmesriike looma koostöös kohalike ja piirkondlike osalejatega ning iga haridussüsteemi eripära arvestades kvaliteetset, kutseõpet hõlmavat dualõpet (mis on väga kasulik nii tervikliku isikliku arengu kui ka elukestva õppe jaoks oskuste arendamise seisukohast); juhib tähelepanu sellele, millised on sellise hübriidse kutsehariduse ja -õppe süsteemi eelised, milles ühendatakse võrdsel määral tugevad koolipõhised ja tööpõhised võimalused, ja märgib, et see süsteem on üha ligitõmbavam;

105. soovib töhustada haridusalast juhendamist, sest see on väga oluline vahend eri haridussüsteemide paindlikuks hõlmamiseks, rikastades ja ajakohastades samal ajal teadmisi ja oskusi;

106. toetab ja ergutab haridus- ja kutsenõustamist kui noorte põlvkondade individuaalseks ja sotsiaalseks arenguks olulist hariduslikku ülesannet;

107. on seisukohal, et ettevõtlus on majanduskasvu ja töökohtade loomise tõukejõud ning ühtlasi viis, kuidas muuta majandus konkurentsivõimelisemaks ja innovatiivsemaks, mis aitab suurendada naiste mõjuvõimu;

108. rõhutab, et sotsiaalne ettevõtlus on arenev valdkond, mis võib ühtaegu edendada majandust ning vähendada puudust, sotsiaalset tõrjutust ja muid sotsiaalseid probleeme; on seepärast seisukohal, et sotsiaalsema, kaasavama ja jätkusuutlikuma majanduse poole püüdlemiseks peaks ettevõtlusharidus hõlmama sotsiaalset mõõdet ja selle raames tuleks käsitleda selliseid teemasid nagu õiglane kaubandus, sotsiaalne ettevõtlus, ettevõtjate sotsiaalne vastutus ja alternatiivsed ärimudelid, näiteks ühistud;

109. kutsub liikmesriike üles keskenduma ettevõtlusalasele ja finantsharidusele, vabatahtlikule tegevusele ja võõrkeeleoskusele hariduse valdkonnas ning seadma need prioriteediks ka kutsehariduse ja -õppe programmides;

110. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendada kutsehariduse ja -õppega seotud konkreetseid töövõimalusi ning selle asjakohasust tööturul;

111. palub liikmesriikidel töötada välja karjäärinõustamise viisi, mis hõlbustaks õpilaste ja üliõpilaste võimete ja eelduste kindlakstegemist ja tugevdaks individualiseeritud õppe protsessi;

112. rõhutab laste ja noorte, kelle vanemad reisivad tööalaselt Euroopas, erilist hariduslikku olukorda ning kutsub komisjoni üles korraldama uuringu, et selgitada välja selliste laste ja noorte konkreetne olukord seoses probleemidega, millele nad seisavad silmitsi eelkooli- ja koolihariduse osas;

113. soovib komisjonil Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 349 alusel toetada rohkem liikmesriike, kellel on äärepoolsemaid piirkondi, et parandada nende haridussüsteeme kõigil tasanditel;

114. ergutab liikmesriike ja piirkondlikke ametiasutusi korrapäraselt hindama ja jälgima hariduspoliitika, -strateegiate ja -programmide asjakohasust, võttes arvesse ka õpetajate ja õppijate tagasisidet, eesmärgiga tagada, et haridussüsteemid vastaksid jätkuvalt riigi muutuvatele vajadustele ja sotsiaal-majandusliku olukorra arengule; soovib hariduspoliitika ja muude poliitikavaldkondade vahelisi seoseid tugevdada, et edendada ja hinnata haridusreformide tõhusust ja tulemuslikkust;

115. kordab, kui oluline on jälgida noorte tööhõivele keskenduvate ELi programmide tulemuslikkust ja hinnata nende mõju; rõhutab tulemuslike ja jätkusuutlike investeeringute tähtsust;

116. tunnustab komisjoni tegevust haridussüsteemide ajakohastamise vallas ja palub sellega seoses liikmesriikidel kavandatud parandusmeetmete rakendamises rohkem osaleda ja rohkem sellele pühenduda;

Teisipäev, 12. juuni 2018

117. ergutab liikmesriike toetama koostöös komisjoniga haridusasutusi reformiprotsesside ajakohastamisel, määraes riiklikul ja/või piirkondlikul tasandil kindlaks spetsiaalsed kontaktpunktid, et anda asjakohast teavet, suuniseid ja abi;

118. kinnitab vajadust kujundada õigustepõhine ja sootundlik õpikeskkond, milles õppijad saavad teadmisi inimõiguste, sealhulgas naiste ja laste õiguste kohta, põhiväärtuste ja ühiskonnaelus osalemise, kodanike õiguste ja kohustuste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete kohta ning õpivad nende eest seisma, olles oma identiteedis kindlad, tundes, et neid võetakse kuulda ning et nende kogukonnad väärtustavad neid;

Alusharidus ja lapsehoid (ECEC)

119. kutsub liikmesriike üles tagama tasuta ja õiglase juurdepääsu kvaliteetsele alusharidusele ja lapsehoiule ning ergutab neid võtma vajalikke meetmeid, et tagada materiaalse ja rahaliste tingimuste täitmine, millega võimaldatakse igale lapsele diskrimineerimata juurdepääs alusharidusele, ning tagama rohkem lastesõime- ja lasteaiakohti;

120. kutsub komisjoni üles kaaluma alushariduse ja lapsehoiu ühise Euroopa raamistiku kehtestamist, tuginedes kvaliteediraamistikus välja pakutud põhimõtetele; toetab õpetajate ja valdkonna spetsialistidega koostöös Euroopa sihttaseme väljatöötamist vastavalt riiklikele või piirkondlikele kvaliteedinäitajatele, et mõõta alushariduse ja lapsehoiu kvaliteeti;

121. on veendunud, et liikmesriigid peaksid tegema rohkem jõupingutusi, et ergutada alusharidus- ja lapsehoiuasutuse juhtorganeid uurima võimalusi üleeuroopaliste projektide rakendamiseks; juhib tähelepanu sellele, et niiviisi saaksid kutsealaltõõtjad hoida ennast kursis õpetamisega seotud uuendustega ning muuta seeläbi koolieelse hariduse sisukamaks;

122. on seisukohal, et koolieelsed lasteasutused ei peaks jääma Euroopa haridusruumist välja; leiab, et ka need asutused peaksid edendama teadmiste vahetamist liikmesriikide vahel, eeskätt jagades teavet uuenduslike projektide elluviimisel;

123. soovib suurendada alushariduse ja lapsehoiu valdkonna töötajate ja koolieelsete lasteasutuste õpetajate koostööd, et parandada hariduse kvaliteeti ja haridustasemete vahelisi seoseid, valmistada koolieelikuid ette üleminekuks algkooli ja keskenduda laste arengule; rõhutab, kui olulised on suhted alushariduse ja lapsehoiu pakujate ning lapsevanemate ja eestkostjate, kooli töötajate ja laste ning laste endi vahel;

124. ergutab liikmesriike suurendama alushariduse ja lapsehoiu valdkonna rahastamist ning lapsevanematele ja eestkostjatele, eelkõige ebasoodsama sotsiaal-majandusliku taustaga vanemate ja eestkostjatele ette nähtud majanduslikku tuge ja algatusi (näiteks maksumühendused ja toetused või tasudest vabastamine), et neil oleks võimalik alushariduse ja lapsehoiu teenuseid kasutada ja et julgustada neid seda tegema;

125. palub liikmesriikidel sellele alale rohkemate inimeste meelitamiseks teha töötajatesse täiendavaid investeeringuid ning tagada seeläbi alushariduse ja lapsehoiu jaoks kõrgelt kvalifitseeritud töötajate olemasolu;

126. palub liikmesriikidel reformida ja parandada oma süsteeme, et saavutada Barcelona eesmärk, s.t vähemalt 33 % alla 3aastaste laste osalemine alushariduse ja lapsehoiu programmides;

Kooliharidus

127. kutsub üles rakendama terviklikku koolikäsitlust, et parandada sotsiaalset kaasatust, haridusele juurdepääsu ja selle demokraatlikku juhtimist, kvaliteeti ja mitmekesisust ning tegeleda haridussüsteemist varakult lahkumise ja NEET-noorte küsimusega, püüdes samal ajal kogu tegevuse keskmesse seada õpitulemused, õppijate vajadused, heaolu ja koolielus osalemise; pooldab kooliõpilaste demokraatlike esindusstruktuuride edendamist ja toetamist;

128. rõhutab, et NEET-noorte suurt arvu – ligi 6,3 miljonit noort vanuses 15–24 aastat – saaks vähendada meetmetega, millega ennetatakse haridussüsteemist varakult lahkumist, ning muutes koolide suunitluse praktilisemaks ja sidudes selle rohkem kohaliku keskkonnaga ning arendades sidemeid kohalike ettevõtete, kohalike omavalitsuste, sotsiaalasutuste ja valitsusväliste organisatsioonidega; on seisukohal, et haridussüsteemist varakult lahkumist, mis on üks põhjustest, miks noortest saavad NEET-noored, saab pörsida vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastase võitlusega; on veendunud, et ühtlasi on oluline toetada õppijaid nende endi õppemeetodite leidmisel, mis hõlmab veebipõhiseid kursusi ja kombineeritud õpet; tunneb heameelt selle üle, et kasutatakse asjakohaseid ja kaasavaid õppekavasid ning töhusaid ja hästi väljatöötatud juhendamissüsteeme, mille raames pakutakse kvaliteetseid nõustamis- ja juhendamisteenuseid kõigile õppijatele;

Teisipäev, 12. juuni 2018

129. rõhutab vajadust tugevdada kooli tasandil sise- ja väliskoostöö võimalusi ja struktuure, sealhulgas valdkondadevahelist koostööd, meeskondlikku õpet, koolidest koosnevaid klastreid ning suhtlust õppimisvõimaluste kavandamise ja rakendamisega tegelevate isikute ja ka lapsevanematega; märgib, et olulised on rahvusvahelised õpilasvahetused ja koolipartnerlused selliste programmide raames nagu „Erasmus+“ ja „eTwinning“;

130. rõhutab, et ühtlasi tuleks kooliharidus muuta paindlikumaks, et see vastaks paremini õppijate tegelikele elutingimustele, näiteks suurendades veebiteenuste kasutamist, et parandada seeläbi muu hulgas ka kombineeritud õppe võimalusi;

131. on veendunud, et mida varem inimesed omandavad teaduse, tehnoloogia, inseneeria, kunsti ja matemaatika valdkonna oskused, seda paremad on nende võimalused saavutada tulevikus haridusteel ja kutsealal edu; kutsub seetõttu üles viima kooli tasandil ellu rohkem teaduse, tehnoloogia, inseneeria, kunsti ja matemaatika valdkonna algatusi ja samal ajal edendama humanitaar- ja sotsiaalteadusi, muu hulgas tõhustatud ja diferentseeritud koostöö kaudu kõrgharidus- ja teadusasutustega;

132. ergutab komisjoni toetama keeleoskuste arendamist noorte eurooplaste seas formaalsetes ja mitteformaalsetes haridusasutustes, töötades välja innovaatilisi mitmekeelseid pedagoogilisi käsitlusi, jagades parimaid mitmekeelseid pedagoogilisi tavasid ja edendades õpetajate keelepädevust;

133. ergutab liikmesriike ja komisjoni toetama olemasolevaid algatusi ning arendama ja rakendama kõikehõlmavaid kaasava hariduse poliitikameetmeid ja strateegiaid, mis on mõeldud konkreetsete vajaduste jaoks, kõige haavatavamate rühmade õiguste edendamiseks, kaasavama õpikeskkonna loomiseks ning avatuse ja kaasatuse soodustamiseks; palub komisjonil koos Euroopa Eriõppe ja Kaasava Hariduse Agentuuriga töötada välja uuenduslikud meetodid ja õppevahendid kaasamise edendamiseks ja õpilaste individuaalsete vajaduste täitmiseks;

134. soovib liikmesriikidel lisada keskkooli õppekavadesse ELi teema, et õpilased saaksid teadmisi liidu toimimise, selle ajaloo ja Euroopa kodakondsuse väärtuste kohta;

135. rõhutab, kui tähtis on lisada koolide õppekavadesse ja hariduslikku sisusse teadmised naiste emantsipatsiooni ajaloost ja selliseid teadmisi edendada, eelkõige naiste valimisõiguse kohta, sealhulgas sümboolsete aastapäevade puhul (näiteks 2018. aastal, kui möödub 100 aastat sellest, kui naised saavutasid Poolas ja Saksamaal hääleõiguse), et suurendada teadlikkust, eesmärgiga edendada naiste õigusi haridusraamistikus;

136. toonitab, kui oluline on tervise- ja suhetealne haridus, mis peab hõlmama lastele ja noortele teadmiste andmist võrdõiguslikkusel, nõusolekul, austusel ja vastastikkusel põhinevate suhete ning naiste ja tütarlaste õiguste, kaasa arvatud reproduktiiv- ja seksuaaltervise ning seonduvate õiguste kohta, sest see on vahend, mille abil võidelda stereotüüpide vastu, hoida ära soolist vägivalda ning edendada heaolu;

137. julgustab korraldama koolides õpilastele, õpetajatele ja muudele töötajatele Punase Risti koolitusi, mis aitavad saada peamised esmaabioskused ja suutlikkuse hädaolukorras tegutseda;

138. palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja katseprojekti, et toetada keskkooliõpilaste vahetusprogramme, mille raames nad veedaksid vähemalt pool kooliaastat mõnes muus liikmesriigis;

139. palub liikmesriikidel kasutada omandatud teadmiste ja oskuste hindamiseks standardseid teste nii vähe kui võimalik;

140. ergutab liikmesriike kaaluma meetmete võtmist, et tagada välismaal veedetud sellise õpiaja tunnustamine, millega ei kaasne diplomit ega kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti; kutsub komisjoni sellega seoses üles esitama ettepanekut välismaal veedetud õpiaja tunnustamise suuniste kohta, võttes arvesse liikmesriikide olemasolevaid parimaid tavasid, haridussüsteemidevahelist vastastikuse tunnustamise põhimõtet, võtmepädevustele tuginevat lähenemisviisi ning riiklike haridussüsteemide eripära ja kultuurilisi erijooni;

141. palub komisjonil, liikmesriikidel ja piirkondlikel omavalitsustel käsitleda kiusamise, küberkiusamise, ahistamise, sõltuvuse ja vägivalda küsimusi, töötades selleks kooli tasandil koostöös otseste kasuajajate ja kõigi sidusrühmadega (eelkõige õpetajad, lapsevanemate ühendused ja asjaomased valitsusvälised organisatsioonid) välja ennetusprogrammid ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad, mis hõlmavad kaasamist;

Teisipäev, 12. juuni 2018

142. soovib liikmesriikidel, nende haridusasutustel ja komisjonil tegeleda aktiivsemalt õpilaste seas spordi harrastamise edendamise

Kõrgharidus

143. nõuab Euroopa haridusruumi loomist, lähtudes olemasolevate raamistike, nt Euroopa teadusruumi, juhtalgatuse „Innovaati-

line liit“ ja Euroopa kõrgharidusruumi potentsiaalid, nii et need saaksid üksteist tugevdada ja täiendada;

144. julgustab liikmesriike investeerima kõrgharidusse vähemalt 2 % oma SKPst eesmärgiga vastata ELi võrdlusalusele, mille kohaselt tuleb aastaks 2020 teadus- ja arendustegevusse investeerida 3 % liidu SKPst;

145. soovib liikmesriikidel ja piirkondlikel ametiasutustel käsitleda riiklike ja piirkondlike vahendite kasutamisel ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendite jaotamisel prioriteetsena haridusprogramme ning koostöö soodustamist kõrghariduse, töömaailma, tööstuse, teaduskogukondade ja ühiskonna kui terviku vahel;

146. palub liikmesriikidel edendada üliõpilaste, praktikantide, õpetajapraktikantide, teadlaste ja haldustöötajate kaasavat ja juurdepääsetavat liikuvust, sest see toetab nende isiklikku ja kutsealast arengut ning parandab õppimise, õpetamise, teadustöö ja haldusjuhtimise kvaliteeti; pooldab kõigi liikuvuse soodustamist muu hulgas välismaal omandatud arvestuspunktide ning akadeemiliste ja kutsekvalifikatsioonide sujuva tunnustamise, piisava rahastamise ja individuaalse toetamise, sotsiaalõiguste tagatiste ja vajaduse korral õpirände haridusprogrammidesse lisamise kaudu; juhib sellega seoses tähelepanu komisjoni uutele algatustele, sealhulgas eCard, millega lihtsustatakse üliõpilaste piiriülest liikuvust;

147. on seisukohal, et õpetajate ja teadlaste liikuvuse rahastamist tuleb suurendada, pakkudes lisaks kulude katmisele õppe- ja uurimistoetusi, pikendades välismaal viibimise kestust, lihtsustades loa saamise menetlusi ning edendades õpetaja/teadlase kaasjuhtimise vorme;

148. palub, et komisjon ergutaks liikmesriike edendama liikuvust täiskasvanuhariduses, mis on programmis „Erasmus+“ juba ette nähtud;

149. rõhutab, kui oluline on tagada kvalifikatsioonide ja akadeemiliste kraadide vastastikune piiriülene tunnustamine ja kokkusobivus, millega tugevdatakse kvaliteeditagamise süsteemi ELi tasandil ja kõikides Euroopa kõrgharidusruumiga ühinenud riikides;

150. rõhutab vajadust töötada välja laiaulatuslikud strateegiad ja asjakohased vahendid, et teha kindlaks uute õppimis- ja õpetamismeetodite, nt e-õppe, laialt avatud e-kursuste ja avatud juurdepääsuga materjalide kvaliteet; tunnustab sellega seoses kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa võrgustiku (ENQA) ja teiste asjakohaste Euroopa võrgustike rolli kvaliteedi tagamise süsteemide kasutuselevõtmisel;

151. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama kõrgharidusasutuste, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning tööandjate seas ELi uut kõrghariduse tegevuskava, et käsitleda kõrgharidusasutuste ja üliõpilaste vajadusi ja probleeme, luues sidemeid kohalike ja piirkondlike osalejatega, kaasates kohalikke kogukondi, edendades kohalikku ja piirkondlikku arengut ning innovatsiooni, luues kavasid ja ühendatud kõrgharidussüsteeme, tugevdades koostööd töömaailmaga ning tegeledes piirkondade oskusvajaduste probleemiga; julgustab ka kõrgharidusasutusi muu hulgas kogukondlike koostööprojektide kaudu rohkem kohalikku ja piirkondlikku arengut osalema;

152. nõuab, et täidetaks uues oskuste tegevuskavas võetud kohustused, toetades sealhulgas liikmesriikide püüdlusi teha kättesaadavaks rohkem teavet selle kohta, kuidas kõrgkooli lõpetanutel tööturul läheb; väljendab sellega seoses heameelt ettepaneku üle luua 2020. aastaks Euroopa kõrgkoolilõpetanute seiresüsteem; on seisukohal, et teave kõrgkooli lõpetanute edasise karjääri kohta ning täpsete ja asjakohaste andmete kogumine (mitte ainult riiklikul, vaid ka ELi tasandil) on oluline hariduse kvaliteedi tagamiseks ja kvaliteetse hariduse arendamiseks;

153. ergutab komisjoni liikmesriikide ja piirkondade vahelise teadusuuringute ja innovatsiooni lõhe vähendamiseks rohkem pingutama, esitades ettepanekuid uute algatuste kohta Marie Skłodowska-Curie meetmete raames, ning toetama uurimis- ja õpetamistegevuse kombineerimist akadeemiliseks karjääriks valmistuvate Marie Skłodowska-Curie meetmetes osalejate puhul;

154. soovib, et ELi STE(A)Mi (teadus, tehnoloogia, inseneeria, kunst ja matemaatika) koalitsioon hõlmaks palju erinevaid valdkondi, et valmistada õpilasi ette pidevalt muutuvast tegelikkusest elamiseks ja töötamiseks;

Teisipäev, 12. juuni 2018

155. toetab Euroopa arvestuspunktsüsteemi (ECTS) arvestuspunktide andmist üliõpilastele ühiskondliku vabatahtliku töö eest, et toetada nende kutsealast ja isiklikku arengut;

156. rõhutab, et rahvusvahelise koostöö programmid, kultuuridiplomaatia ja poliitiline dialoog kolmandate riikidega kõrghariduse valdkonnas ei toeta mitte ainult teadmiste vabamat liikumist, vaid aitavad samuti parandada Euroopa kõrghariduse kvaliteeti ja rahvusvahelist positsiooni, edendades samal ajal teadusuuringuid ja innovatsiooni, liikuvust ja kultuuridevahelist dialoogi ning rahvusvahelist arengut kooskõlas ELi välistegevuse eesmärkidega;

157. on seisukohal, et olukorras, kus Euroopa ühiskonnad muutuvad järjest digitaalsemaks ja robotiseeritumaks, peaksid tulevikundlad haridussüsteemid hõlmama jätkusuutlikkuse ja rahu tagamise õpetamist ning olema osa laiemast kutsealase kirjaoskuse alastest arutlustest, kus keskendutakse mitte ainult majanduskasvule, vaid ka õppijate isiklikule arengule, paremale tervisele ja heaolule;

158. kutsub liikmesriike üles edendama haridusasutuste ja töömaailma vahelist koostööd, et valmistada õppijaid paremini ette tööturule sisenemiseks, ning võtta meetmeid seoses vajadusega tegeleda oskuste tööturu nõudlusele mittevastavuse ja oskuste napusega; kutsub sellega seoses üles lisama kõrgharidusprogrammidesse ning kutsehariduse ja -õppe kavadesse ECTSi arvestuspunktide kaudu tunnustatud kvaliteetseid ja asjakohaseid õppepraktikaid ning ergutab kõrgharidusasutusi, töömaailma, teadussektorit ning kohalikke ja piirkondlikke ettevõtjaid tegema koostööd kvaliteetsete dualõppe ja kutseõppe süsteemide, karjäärinõustamise, õpipõisõppe, praktika ja ka tegelikkusel põhineva koolituse väljatöötamisel, mis peaks kuuluma kutse- ja kõrghariduse õppekavadesse; palub lisaks, et liikmesriigid tagaksid ELis kõigile noortele õiguse saada töökoht, praktikakoht, täienduskoolitus või osaleda kombineeritud töö- ja koolitusprogrammis;

159. on seisukohal, et kvaliteetsete praktikakohtade tagamiseks on oluline, et sõlmitakse õpipõisõppe- või praktikaleping, milles on kindlaks määratud kõigi osaliste roll ja vastutus, tuues välja praktika või õpipõisõppe pikkuse, õppe-eesmärgid ja ülesanded, mis vastavad selgesti kindlaksmääratud oskustele, mida tuleb arendada, ning tööalase seisundi, piisava hüvitamise/tasustamise (sealhulgas ületunnitöö eest), kohaldataval riiklikul õigusel põhinevad sotsiaalkaitse- ja -kindlustussüsteemid, kohaldatavad kollektiivlepingud või mõlemad;

160. rõhutab vajadust pakkuda nõuetekohast õppe- ja koolitussisu ning tagada praktika ja õpipõisõppe puhul inimväärset töötin-
gimust, et tõsta esile nende üliolulist rolli üleminekul haridussüsteemist tööellu; rõhutab, et praktika ja õpipõisõppe ei tohiks kunagi asendada töökohti ning praktikante ei tohi kohelda kui odavat või isegi tasuta tööjõudu;

161. soovib ülikoolidel ja koolituskeskustel pakkuda kutsehariduse õpetajatele põhi- ja täienduskoolitust koostöös nende töövaldkondade ekspertidega vastavalt kutseõppekursuste erialadele;

Õpetaja kui kvaliteetse õpetamise tagaja

162. palub komisjonil ja liikmesriikidel toetada õpetajaid õpetamisse innovatsiooni ja tehnoloogia kaasamisel, tugevdades nende digioskusi ning andes neile asjakohased vahendid ja pakkudes vajalikku tuge, võimaldades näites rohkem täienduskoolitusi, arendades veebikogukondasid ning avatud õppevahendeid ja kursusi;

163. toetab õppimise ja õpetamise akadeemia loomist, mis kujutaks endast õpetajatele Euroopa tasandil täiendavat võimalust koolitusteks ja parimate tavade vahetamiseks ning oleks internetis teabe vahetamise, kogemuste jagamise ja üksteiselt õppimise keskus ja koht, kus toimuvad regulaarselt töötubade, seminaride ja konverentside vormis kohtumised, et edendada õpetajate koostööd, parandada õpetamise kvaliteeti ja toetada õpetajate kutsealast arengut; palub, et komisjon esitaks sellise akadeemia loomise projekti kohta ettepaneku, mis põhineb ka Euroopa Koolivõrgu oskustabel;

164. tuleb meelde kõrgharidusasutustes õpetavale personalile pedagoogilise väljaõppe andmise tähtsust ja seda, kui oluline on tähtsustada töölevõtmisprotsessi käigus pedagoogilist pädevust vähemalt samal määral kui teadustöö pädevust; rõhutab teadustöö põhineva hariduse ja pedagoogilise teadustegevuse osatähtsust, et edendada õppimises ja õpetamises õpilaskeskset lähenemisviisi, soodustada aktiivset õppimist, tõhustada oskuste arendamist ja parandada õpetamismeetodeid;

Teisipäev, 12. juuni 2018

165. kutsub liikmesriike üles võtma kasutusele stiimuleid, et meelitada ja motiveerida noori inimesi ja kvalifitseeritud õpetajaid sisenema haridussüsteemi ja selles töötama;
166. rõhutab vajadust tunnustada alushariduse ja lapsehoiu valdkonna töötajate kutsealast staatust;
167. nõuab õpetajate toetamist mitmekeelsete kursuste pakkumisel, kuna need on oluline tegur hariduse rahvusvahelistumises;
168. rõhutab kultuuridevahelise õppe rolli õpetajahariduses, et tugevdada õpetajate kultuuridevahelisi pädevusi, eesmärgiga edendada Euroopa kultuuri ja ühiseid väärtusi ning õpetamise Euroopa mõõdet; märgib, et kultuuridevahelised pädevused on järjest mitmekesisemates ühiskondades töötamiseks ja koolide rahvusvahelisemaks muutmiseks hädavajalikud;
169. on teadlik, et parimate võimalike õpitulemuste tagamiseks tuleb õpetajate teadmiste ja õpilaste tehnoloogilise potentsiaali vahel luua koostoime;
170. pooldab seda, et õpetajahariduse kõigisse etappidesse lisatakse õpetajapraktika, mida juhendavad väljaõppe saanud mentorid;
171. julgustab õpetajaid ja koolijuhte koolikeskkonnas uuenduste rakendamist ja innovatsiooni arengu toetamist edendama ja võtma nendes valdkondades juhtrolli enda kanda;
172. kutsub kõrgharidusasutusi üles õppejõudude ja teadurite pedagoogiliste teadmiste edendamist ja ajakohastamist prioriteediks seadma, seda toetama ja premeerima, sh nüüdistehnoloogia pakutavad haridusalased võimalused õpilaste saavutuste edendamiseks ja õpetamise tõhususe parandamiseks;
173. toetab uute, uuenduslike ja ambitsioonikate õpetamismeetodite ja haridusstandardite väljatöötamist, et õpilaste ja kõrgharidusasutuste vajadusi paremini täita ning kiiresti muutuva maailma probleemidele tõhusamalt reageerida;

o

o o

174. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-